

**PODPORUCZNIK
HR. EMILIA CHŁAPOWSKA**

12 LUTEGO 2019 (WTOREK), GODZ. 12:30

ZCAS, SALA KINOWA

PREZENTACJA

WSTĘP WOLNY

GOŚCINNE WYKŁADY W ZCAS-ie - ORGANIZATOR
Muzeum Ziemi Żłotowskiej ul. Wojska Polskiego 2a, 77 - 400 Żłotów
www.muzeum-zlotow.pl, tel. 67 263 28 72, poczta@muzeum-zlotow.pl
dyrektor: Kamila Krzanik-Dworanowska

Emilia Chłapowska

urodziła się 1.07.1887 r. w rodzinie ziemiańskiej Tadeusza Szczanieckiego
i Felicji Czarneckiej w Michorzewie, pow. Nowy Tomyśl.

Wielka poprzedniczka Emilii Szczanieckiej, uczestniczka Powstania Listopadowego i Styczniowego, matka chrzestna naszej bohaterki.

Pomnik Bohaterskich Kobiet Powstania Listopadowego, Warszawa Praga.
Obok Emilii Sczanieckiej, Klaudyna z Działyńskich Potocka, córka ostatniego polskiego właściciela Żłotowa.

Emilia Chłapowska
25 listopada 1909 roku poślubiła Mieczysława Chłapowskiego (1875–1947),
z którym zamieszkała w Bagdadzie opodal Glesna i Wyrzyska.
W rodzinnym majątku inicjowała kursy, wykłady i szkółki dla robotników oraz
ich rodzin, organizowała amatorskie spektakle.

Generał Dezyrery Chłapowski, nestor rodu, herbu DRYJA

Emilia Chłapowska
w grudniu 1918 roku została wybrana
jako delegatka z Krajny
na obrady Sejmu Dzielnicowego w Poznaniu.

Brała czynny udział w organizowaniu oddziałów powstańczych w Wyrzysku,
werbowwała żołnierzy do walk powstańczych,
organizowała kuchnie polowe dla powstańców
i jako sanitariuszka brała czynny udział w walkach pod Wysoką.

Emilia Chłapowska z Bagdadu.

W listopadzie 1937 roku nadano Emilii Chłapowskiej Złoty Krzyż Zasługi.

hr. Emilia, Mieczysław Chłapowscy
Ziemiaństwo polskie - Glesno, Gleszczonek, Bagdad
Dawny Powiat Wyrzysk
oczyszczone komputerowo zdj. lata 20-te XX-w.

Telegram okolicznościowy wysłany przez Mieczysława Chłapowskiego z Bagdadu, lata 20. XX wieku.
Widoczny podpis ojca Emilii - Tadeusza Szczanieckiego.

Mieczysław Chłapowski (1875-1947),
właściciel Glesna i Bagdadu,
działacz kółek rolniczych, wybitny hodowca koni i bydła.

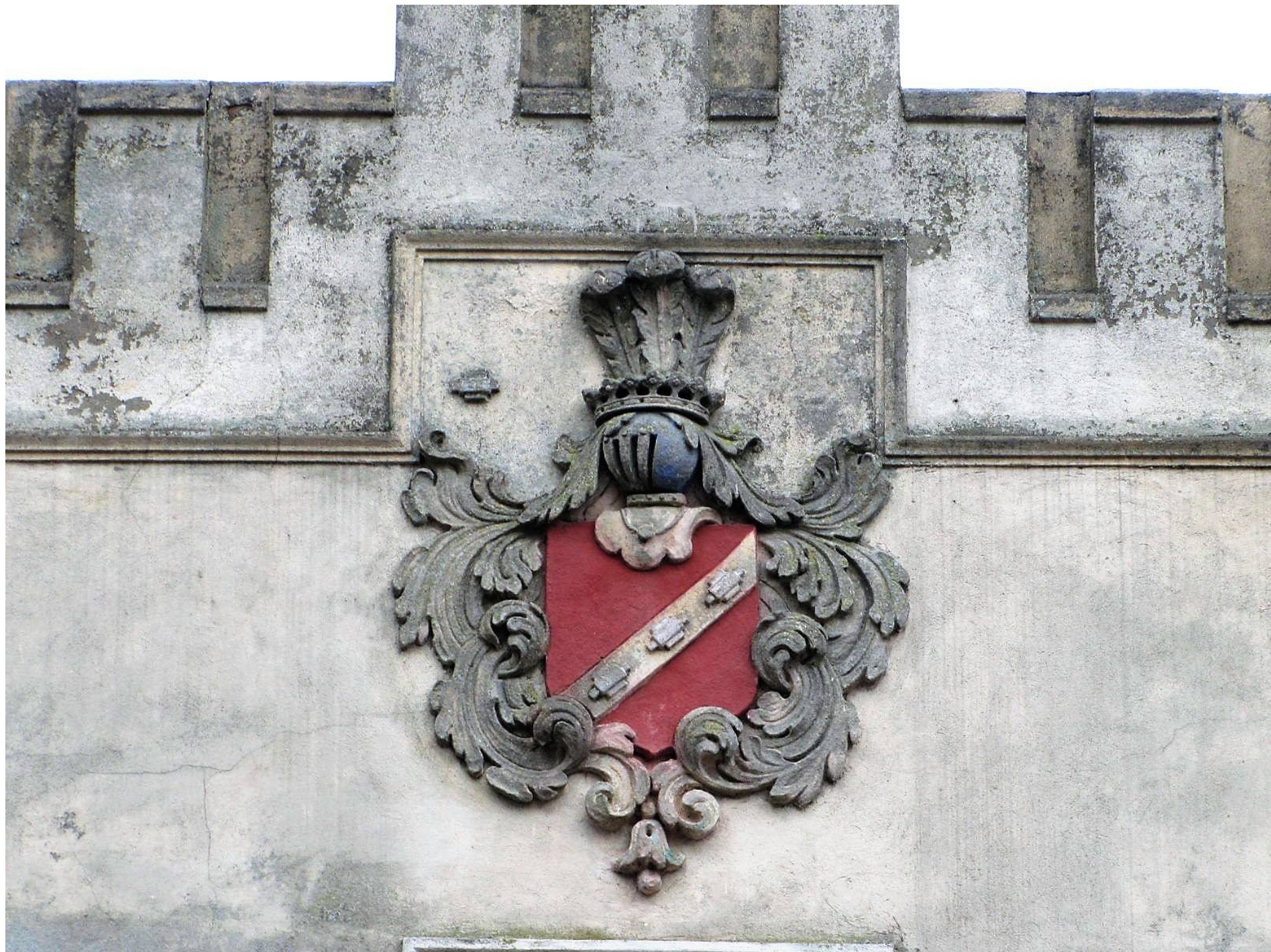
Dwór w Bagdadzie. Widok frontu z kartuszem herbowym. Stan w 2018 r.

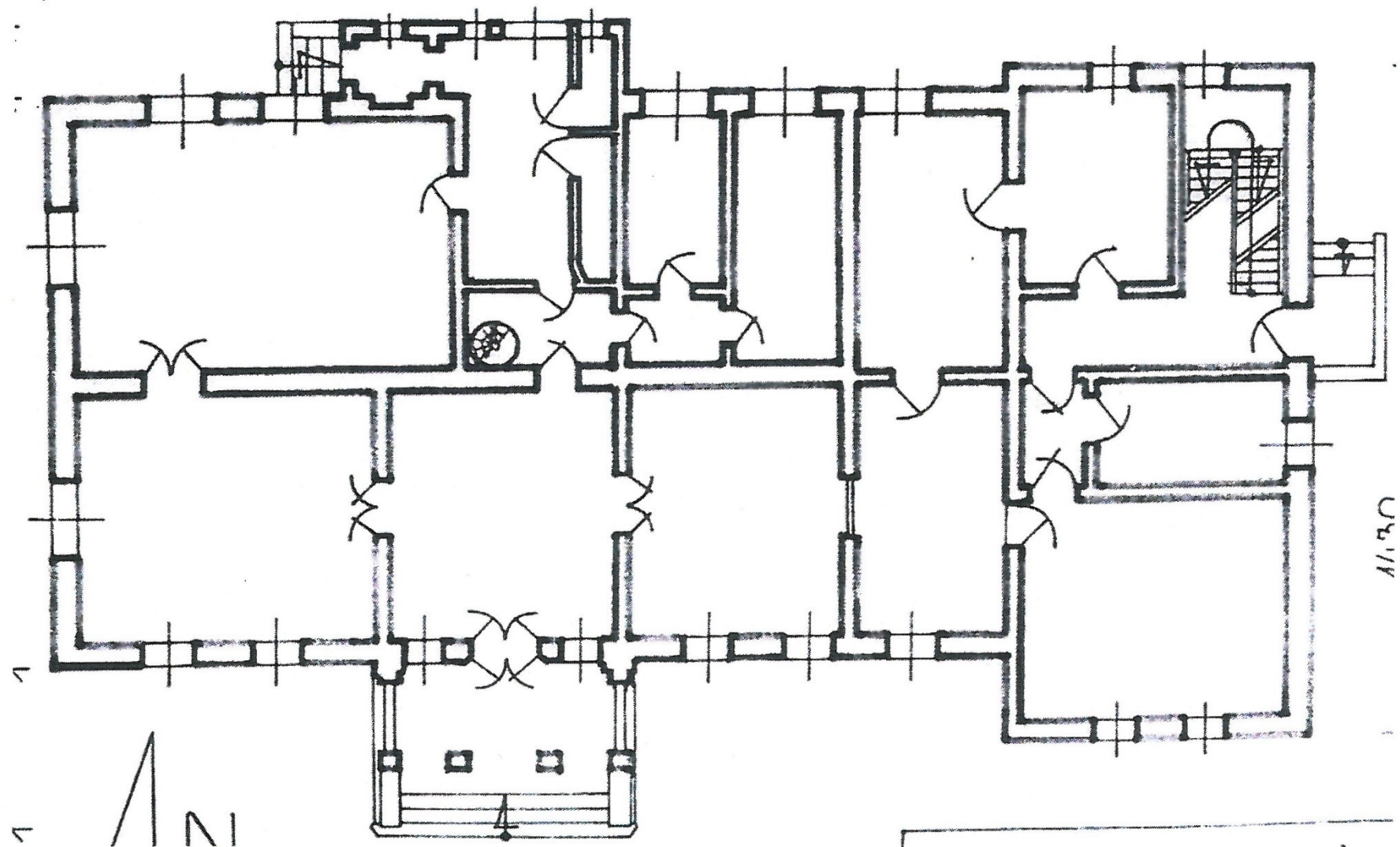

*dworek w Bagdadzie
patrz Mietek ręki naszej tu brakuje...
Nas nie ma "Dryja" POZOSTAŁ.*

Dwór w Bagdadzie. Plan parteru

"Głos Krajny" z 15 listopada 1933 r. donosił:

Glesno.

Wspaniale wypadł w Gleśnie obchód XV-tej rocznicy odzyskania niepodległości Polski. W dniu 11 listopada odbyło się uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym, poczem założono w szkole szkolną drużynę harcerską.

Wieczorem o godz. 19 zebrała się licznie ludność miejscowa i okolicy na uroczystą akademię, urządzoną przez miejscowego nauczyciela. Na program bardzo obfity złożyły się liczne deklamacje i śpiewy dzieci szkolnych, którym goście nie szczędzili oklasków. Stosowny referat wygłosił następnie nauczyciel p. Szafranek, zakończony trzykrotnym okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzplitej, Jej Prezydenta I. Mościckiego oraz Wodza Narodu Marszałka J. Piłsudskiego. W podniosłym nastroju odśpiewali wszyscy pieśń „Boże coś Polskę”.

W dniu 12 listopada o godz. 15 nastąpiło uroczyste otwarcie strzelnicy Z. S. w Gleśnie, który zorganizowano przed miesiącem, dzięki zabiegom ob. Filipiaka, prezesa oddziału oraz nauczyciela ob. Szafranka. Oddział liczy obecnie 40 członków, z czego 30 ćwiczących. Stan sprawności podnosi się bardzo dzięki zdolnemu instruktorowi, którym jest obyw. Rerek Antoni z Glesna. Ofiarność Państwa Chłapowskich z Bagdadu, którzy nie szczędzą trudu i poparcia materialnego w sprawach społecznych - narodowych, sprawiło to, że oddział nasz doczekał się wzorowo urządzonej strzelnicy. Jej otwarcia dokonano właśnie w dniu 12. bm. Na uroczystość powyższą przybyli przedstawiciele władz państwa i samorządowych oraz liczni goście.

Po raporcie złożonym przez instr. pow., plut. Nurskiego, p. rotmistrzowi Grabowskiemu, wygłosił wzniosłą patriotyczną mowę p. M. Chłapowski, oddając strzelnicę pod opiekę ob. Prezesa, wezwał wszystkich członków Z. S. do chętniej pracy, pracy zaszczytnej — ideowej. Po przemówieniu p. Chłapowskiego zabrał głos ob. prezes Filipiak, witając przybyłych przedstawicieli władz oraz gości, poczem przemówił prawdziwie żołnierskim tonem do Strzelców: „Obywatele! Granice Rzeczypospolitej Polskiej zostały zakreślone bagnietem i szablą żołnierza polskiego. Dziesiątki tysięcy synów polskich legło na polu chwały za wolność naszej Ojczyzny. Dzisiaj w obliczu wrogich zakusów na wielkie dzieło czynu żołnierskiego, jaką jest Rzeczypospolita Polska, woła i zmusza nas obowiązek do skupienia się solidarnie pod sztandarem „Twórcy Wojska Narodowego”, by dać odpowiedź całemu światu, że na wszelkie próby osłabienia Polski odpowie

"Głos Krajny" nr 55 z 11 lipca 1934 r. donosił:

Glesno.

Kółko Rolnicze w Gleśnie w niedzielę, dnia 1-go lipca br. przy udziale wicepr. pow. p. Chłapowskiego i sekr. pow. p. Lejko, urządziło u osadników w Kraczkach zwiedzanie gospodarstw.

Stwierdziliśmy tam, że osadnicy ci są bardzo pracowitymi rolnikami, że przykładają wszelkiego wysiłku pracy, aby na tym nabytym warsztacie pracy mimo kryzysu wytrwać i gospodarstwo odpowiednio utrzymać.

Zakończenie zwiedzania odbyło się w Kraczkach u osadnika p. Swierczyńskiego. Tam podczas przygotowanego przez osadników posiłku odbyła się dyskusyjna pogadanka w której udział brali pp.: Wicepr. pow. Chłapowski, sekr. pow. Lejko, prezes Filipiak, sołtys Badura, Dera, Swierczyński, Krystofiński i inni.

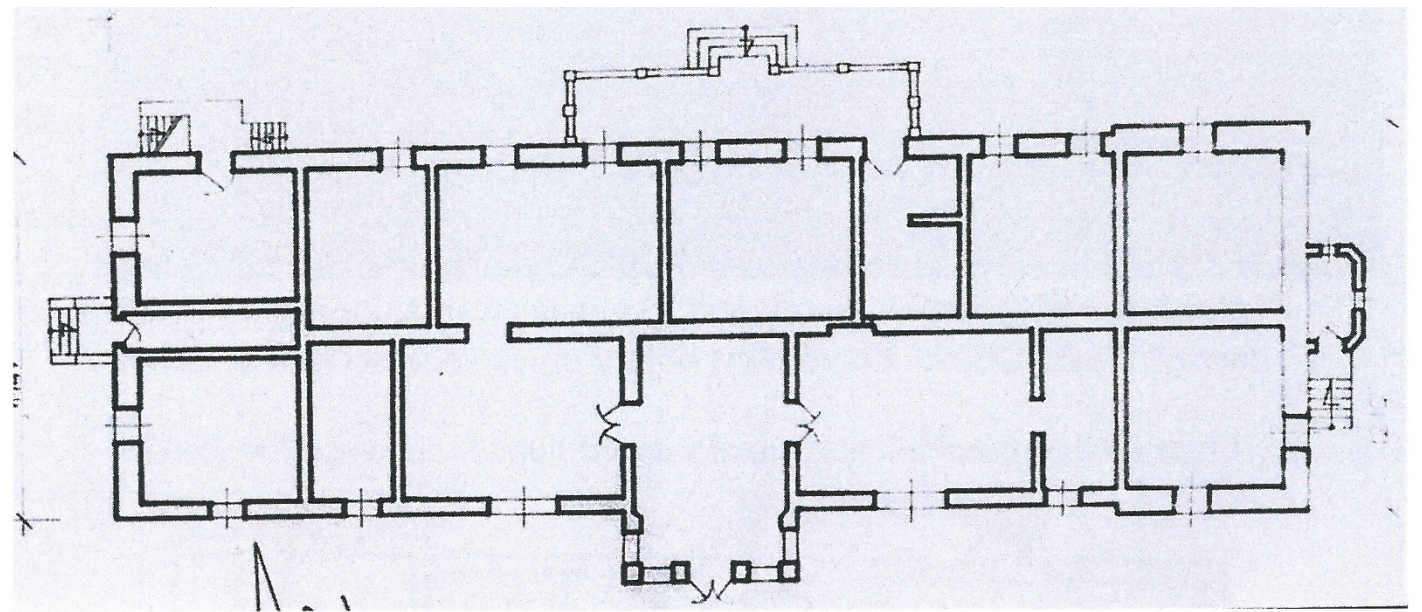
Mieczysław Chłapowski
po I wojnie światowej został Starostą Wyrzyskim.

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (Polonia Restituta)

nadany por. hr. Mieczysławowi Chłapowskiemu

Dwór w Gleśnie. Plan parteru

Dwór w Gleśnie. Stan w 2018 r.

Odpowiadając na wezwanie Powiatowego Kom. Dozbrojenia Armii, składam:

Obrączkę ślubną złotą, bransoletkę złotą z kamą, złoty łańcuszek od zegarka, złotą bransoletkę żałobną, złoty medalion, złotą broszkę bez kamieni, złoty pierścionek z fotografią, złoty grzebień, 3 złote szpilki do włosów, 1 broszkę złotą z szafirem, 1 złotą broszkę, złoty kluczyk od zegarka, 17 szpilek złotych, 31 różnych monet srebrnych, 3 pamiątkowe medale srebrne, srebrna taca ważąca 5 ½ kg i jednocześnie wyzywam niżej wymienionych Państwa do odpowiedzi na tenże apel Komitetu:

Hr. Ireneę Bnińską z Samostrzela. hr. Jezierską z Dębna. Popielową z Kostrzynka. Gen. Knoll-Kownacką. Kiwerską z Izabeli. Marię Grzędziankę z Glesna. Gmurowską z Gmurowa. Skarbek-Malczewską z Mroczy. Maciejewską z

Jezefinina. Zofię Piotrowską z Rzęskowa. D-rową Nowakowską, inż. Nowakowską z Szczerbina. Sychową z Sadek. Januszeńską z Broniewa. Drwęską z Karnówką.

Nacz. Orlikowską, nacz. Wolską, Pudłowską, Rozalię Melową, Annę Kriegerową, Gertrudę Modrzykównę, Marię Janicką, Marię Kościerską, Apolonię Berendtową z Wyrzyska.

Mec. Tucholczyń, inż. Grzebską, Klarę Sikorzyńską, Urbanowiczową, Marię Pałzewiczównę z Nakła. Jagodzińską z Borka. Pazderską z Modrakowa. Czeszewską z Drażna. Czerwińską z Drażonka. Orłowską z Gleszczonka. Koczorowską z Witosławia. Balcerową z Orla.

Emilia Chłapowska.

„Głos Krajny” nr 30 z 15 kwietnia 1939 r.
Wielka zbiórka darów na rzecz Funduszu Obrony Narodowej

Pasją Emilii była działalność społeczna i charytatywna.

W czasie II wojny światowej wspólnie z mężem Chłapowska została przesiedlona do Generalnej Guberni.

W tym czasie działała w konspiracji i strukturach podziemnych Armii Krajowej.

Była przewodniczącą oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża.

Po wojnie, za sprawą wdzięcznych mieszkańców Bagdadu, Chłapowscy zostali sprowadzeni do swej majątności.

Mieczysław Chłapowski
Rysunek wykonany przez Krystynę Oskarową Dowgiallo 2 stycznia 1945 r.

W listopadzie 1937 roku nadano Emilii Chłapowskiej Złoty Krzyż Zasługi.

W 1958 roku została odznaczona Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym,

a w 1972 roku Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

oraz mianowana na stopień podporucznika.

Należała do Związku Bojowników o Wolność i Demokrację.

Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet,

Towarzystwa Włościanek Wielkopolskich.

Odznaczenia nadane ppor. hr. Emilii Chłapowskiej

Od lewej: Krzyż Niepodległości, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski,
Złoty Krzyż Zasługi,

Wielkopolski Krzyż Powstańczy

Odznaka Honorowa Polskiego
Towarzystwa Czerwonego Krzyża III stopnia

12	Uzasadnienie wniosku (podać szczegółowo zasługi względnie działalność uzasadniające nadanie odznaczenia)
Ob.Chłapowska Emilia brała czynny udział w organizowaniu oddziałów powstanczych w Wyrzysku, werbowała żołnierzy do walk powstanczych, organizowała kuchnie polowe dla Powstanców i jako sanitariuszka brała czynny udział w walkach pod Wysoką. Posiada legitymację Nr.309255 wydaną przez Zarz.Okreg.2BoWiD. w Koszalinie i jest czynnym członkiem.	
13	<i>Michałowski Kazimierz</i> (nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej za prawdziwość w/w danych osobowych przytoczonych we wniosku) <i>Koszalin 01.10.1945</i> <i>Michałowski Kazimierz</i> (miejscowość i data) (stanowisko służbowe) (podpis)
14	(podać jednostkę organizacyjną przedstawiającą do odznaczenia)
15	Nadrzędna jednostka opiniująca
<i>Kier. Amicki</i> (miejscowość i data) (stanowisko służbowe) <i>Janina</i> (podpis : nazwisko i imię)	
16	Opinia Woj. Kom. Odznaczeniowej
(miejscowość i data) (podpis : nazwisko, imię i stanowisko służbowe)	
17	Miejsce na adnotację organu przedstawiającego wniosek Radzie Państwa

Kopia wniosku z 30 czerwca 1956 r. o nadanie Emilii Chłapowskiej
Wielkopolskiego Krzyża Powstańczego

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr C-74657

WARSZAWA

dn. 18 grudnia 1958 r.

UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA

z dnia 18 grudnia 1958 r.

odznaczony(a) został(a)

Ob. CHŁAPOWSKA

Emilia c. Tadeusza

WIELKOPOLSKIM

KRZYŻEM POWSTAŃCZYM

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

Emilia Chłapowska w Złotowie

Po 1947 roku zamieszkała w Złotowie.

Żyła tu do śmierci w 1974 roku.

rys. Jerzy Jelonek

Początkowo mieszkała
jako sublokatorka
przy ul. Nieznanego Żołnierza 12

Emilia Chłapowska na ul. Królowej Jadwigi w Złotowie, w mieszkaniu Alfonsa Gappy (brat Klemensa),
w towarzystwie doktorostwa Czaplewskich (strona lewa) i doktora Dutko (strona prawa).

MARIAN OLSZEWSKI

1918 POWSTANIE WIELKOPOLSKIE 1919

WYDAWNICTWO
POZNAŃSKIE
1 9 6 3

*Szanownemu, drogiemu Koleźniakowi
Wracając najpiękniejszą literaturę,
proszę o przyjęcie tej książki, której treść jest
pełna i w 80% prawdziwa.*

Klemens Gappa

Żółtów. 25. 11. 66.

KLEMENS
GAPPA

PIERWSZY
POWOJENNY
STAROSTA
ŻŁOTOWSKI

Charles de Gaulle

Grafika Teresa Jakubowska

List prezydenta Charlesa de Gaulle'a do Emilii Chłapowskiej, 1967

REPUBLIQUE FRANÇAISE VARSOVIE, LE 13 Octobre 1967 AMBASSADE DE FRANCE EN POLOGNE

No 404

Madame, / Le Général de GAULLE, Président de la Ré- / publique Française, a été très sensible aux senti- / ments que vous avez bien voulu exprimer à l'occasion /de son séjour en Pologne, tant à l'égard de la Fran- / ce que de sa personne. Je vous prie de trouver ici / l'expression de ses remerciements. / Le requête que vous avec présentée a été / étudiée. Il n'a malheureusement pas été possible d'y / répondre favorablement. / Veuillez agréer, Madame, l'expression de / mes hommages respectueux. /

REPUBLIKA FRANCUSKA AMBASADA FRANCJI W POLSCE

No 404 Nr 404

[nieczytelny podpis]

WARSZAWA, 13 października 1967

Warszawa, 13 października 1967

Szanowna Pani,

Generał de Gaulle, Prezydent Republiki Francuskiej, był bardzo poruszony uczuciami, jakie raczyła Pani wyrazić przy okazji jego pobytu w Polsce, zarówno względem Francji, jak też jego osoby.

Proszę Panią o przyjęcie w tym miejscu wyrazów jego podziękowań.

Prośba, którą Pani przedłożyła, została rozpatrzona. Niestety nie było możliwości załatwienia jej przychylnie.

Raczy Pani przyjąć wyrazy głębokiego szacunku

[nieczytelny podpis]

Emilia Chłapowska w pamięci mieszkańców Złotowa:

„Płynna znajomość j. francuskiego. W okresie międzywojennym 1924-1936 3 krotnie przebywała w Paryżu.”

„Pani Chłapowska była osobą odczytaną otrzymywała czasopisma francuskojęzyczne z Berna.”

„Wносиła poziom przy niedzielnych spotkaniach obiadowych. Była osobą inspirującą, nie traciła czasu na dywagacje polityczne. Interesowała się literaturą, nie tylko Polską!”

„Pani Emilia była osobą bardzo elegancką, maniery miała nienaganne. Raz w tygodniu chodziła do fryzjera. Mogłabym pisać i pisać tyle mam wspaniałych wspomnień...”

Emilia Chłapowska w pamięci mieszkańców Złotowa:

„Po wstawiennictwie Ambasady Francji otrzymała od władz miasta samodzielne mieszkanie przy ul. B. Krzywoustego.”

„Społecznie, przyszły Architekt, Marek Zieliński, Przemysław i Grzegorz Dudko pomagali wykończyć ze stanu "deweloperskiego" maleńkie mieszkanko!”

„W młodym, bardzo młodym wieku, miałem okazję obcować na ławce przed blokiem z żywą historią. Wtedy tego nie wiedziałem.”

Po wstawiennictwie
Ambasady Francji
otrzymała od władz miasta
samodzielne mieszkanie
przy ul. Niecałej 4
(ob. Krzywoustego 7)

Emilia Chłapowska w pamięci mieszkańców Złotowa:

„Pani Chłapowska pokazywała nam dzieciakom zdjęcia, na których tańczy z de Gaulle'm. Zawsze latem na głowie słomkowy kapelusz. Takich ludzi już nie ma...”

„Jej majątek to pamiątki tzn. zdjęcia, ubrania osobiste, no i jeden talerz, filiżanka z podstawką i jeden komplet sztućców. Bardzo cierpiała z tego powodu, zawsze mi powtarzała *popatrz Urszulko tylko tyle mi zostało i mnóstwo wspomnień*”

„Pamiętam niezapomniany zapach palenia na patelni przez P. Emilię zielonej kawy w kuchni u wujostwa.”

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

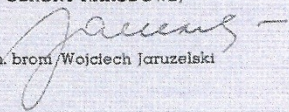
Na podstawie art. 65 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220)

RADA PAŃSTWA

uchwałą z dnia 11 listopada 1972 r.
za udział w Powstaniu Wielkopolskim
mianowała

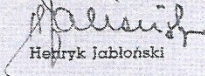
Obywatela Emilie CHŁAPOWSKĄ c. Tadeusza
na stopień
PODPORUCZNIKA
z dniem 11 listopada 1972 r.

MINISTER
OBRONY NARODOWEJ

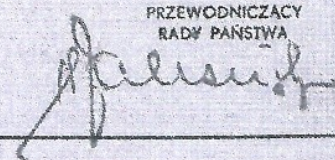
gen. broni Wojciech Jaruzelski

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

Henryk Jabłoński

Warszawa, dnia 11 listopada 1972 r.

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA LEGITYMACJA Nr <u>1597-72-9</u> WARSZAWA dn. <u>20 grudnia</u> 197<u>2</u> r.	UCHWAŁĄ RADY PAŃSTWA z dnia <u>20 grudnia 1972 r.</u> odznaczony (a) został (a) Ob. <u>CHŁAPOWSKA</u> <u>Emilia c. Tadeusza</u> KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ODRODZENIA POLSKI PRZEWODNICZĄCY RADY PAŃSTWA
--	--

Patent oficerski
Akt nadania Emilii Chłapowskiej w dniu 11 listopada 1972 r. stopnia
podporucznika (reprodukcja z albumu E. Prałata "Ród Historii. Historia Rodu)

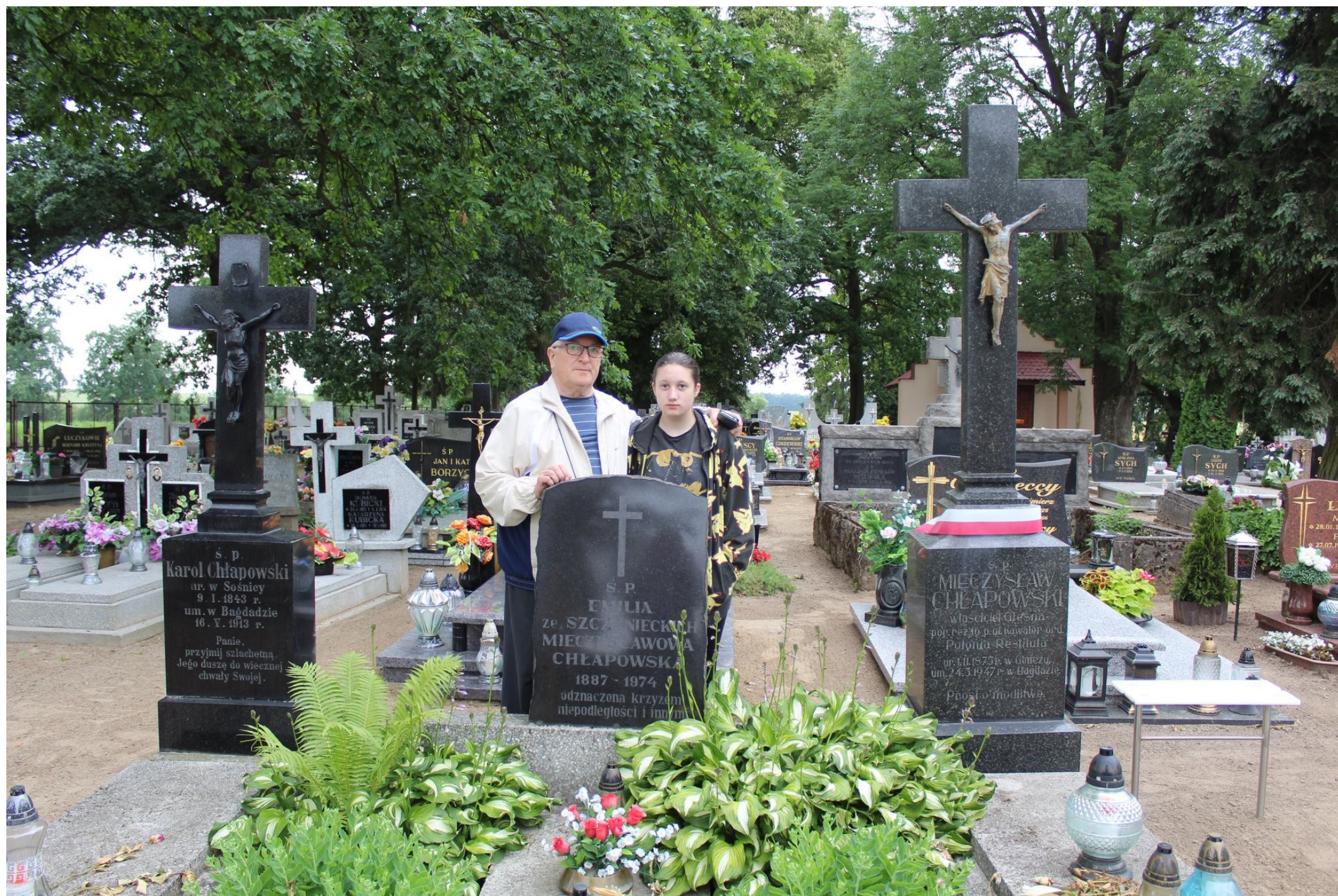

Zmarła w 12.02.1974 roku.

Została pochowana w skromnym grobowcu, obok grobowca męża,
na cmentarzu parafialnym w Gleśnie.

Emilia i Mieczysław Chłapowscy
byli też fundatorami
neobarokowego kościoła
wybudowanego 1924 r.
w Gleśnie.

UPAMIETNIENIE POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH Z GLESNA

Dnia 09.09.2011 w GLEŚNIE przy Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka
odbyła się uroczystość odsłonięcia obelisku z tablicą pamiątkową upamiętniająca

Powstańców Wielkopolskich z Glesna

Ks. Ignacego Kowalskiego

Hr. Emilia Chłapowska

Hr. Mieczysław Chłapowski

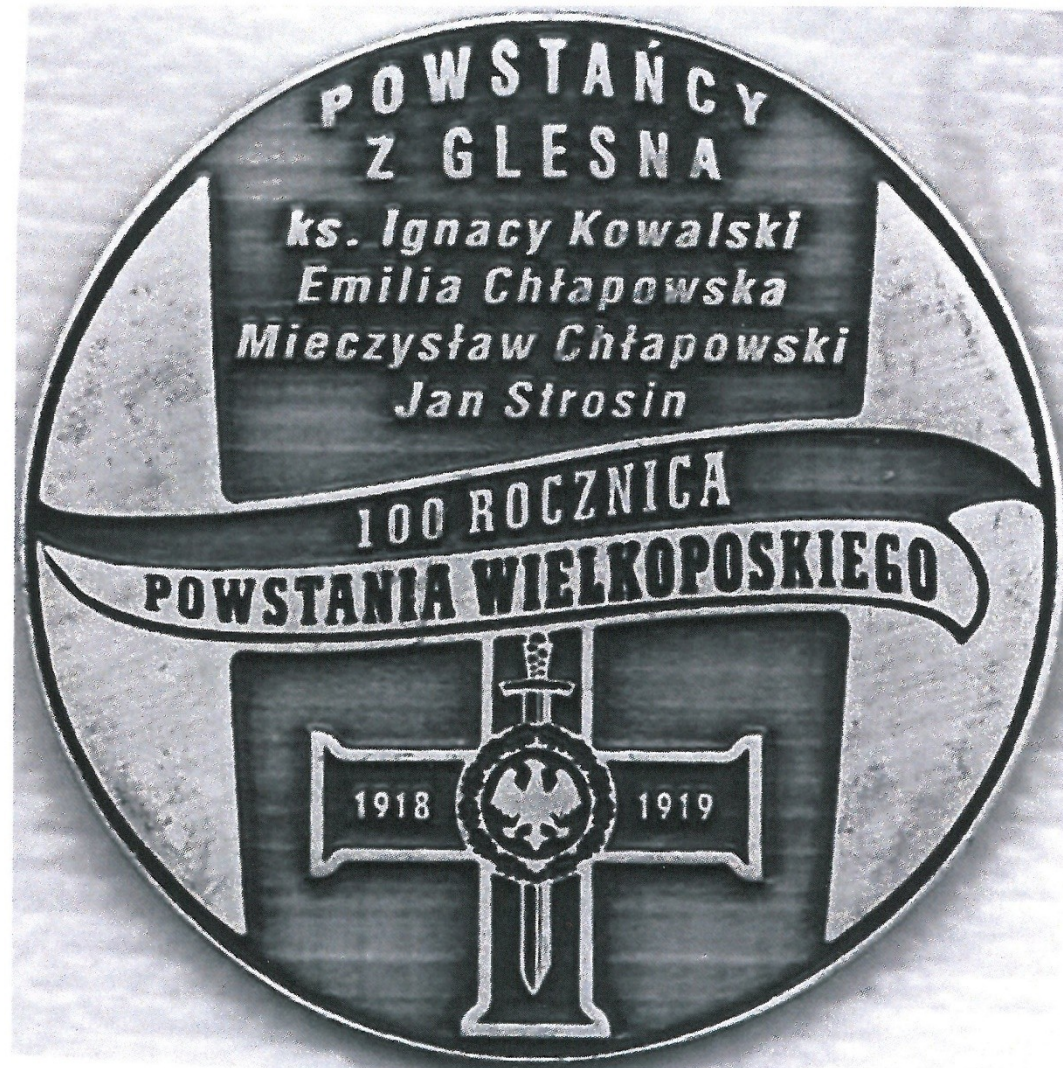

Tablica pamiątkowa 600-lecia Glesna i 100-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 z nazwiskami Emilii i Mieczysława Chłapowskich odsłonięta 2 czerwca 2018 r. na budynku miejscowej Szkoły Podstawowej ufundowana przez Adama Ćwiklińskiego

Medal

pamiątkowy 100 rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918/1919
z nazwiskami ks. Ignacego Kowalskiego, Emili i Mieczysława
Chłapowskich oraz Jana Strosina fundacji Adama Ćwiklińskiego

Wojciech KICMAN

Emerytowany inżynier geolog górniczy. Absolwent Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Długoletni pracownik Górnictwa Naftowego i Gazownictwa (1958 - 2005). Generalny Dyrektor Górnictwa III stopnia. Posiada godność Członka Honorowego Polskiego Czerwonego Krzyża i Związku Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników. Regionalista. Działacz m. in. Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego i Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego. Instruktor harcerski w stopniu harcmistrza. Wnuk powstańca wielkopolskiego Walentego Śliwy (1880-1961). Nominowany do honorowego tytułu "Lider Sukcesu 2013" przez Powiat Pilecki. Autor licznych publikacji, m. in. „Powstańcy Wielkopolscy 1918/1919 mieszkańcami Piły” (Piła 2017).

W grudniu 2016 r. otrzymał Nagrodę Honorową „Dobosz Powstania Wielkopolskiego” przyznaną przez Zarząd Główny Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/19 za upowszechnianie wiedzy i tradycji związanej z Powstaniem Wielkopolskim 1918/1919.

Wyróżniony wpisem do Księgi Pamiątkowej Miasta Piły. Odznaczony m. in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem PRO MEMORIA za utrwalanie pamięci o czynie zbrojnym Polaków w walce o niepodległość oraz Złotym Znakiem ZOSP. Żonaty, ojciec trojga dzieci, doczekał się dwójki kochanych wnucząt. Mieszka w Pile.

Wojciech Kicman

Chłapowscy z Bagdadu i Glesna herbu DRYA

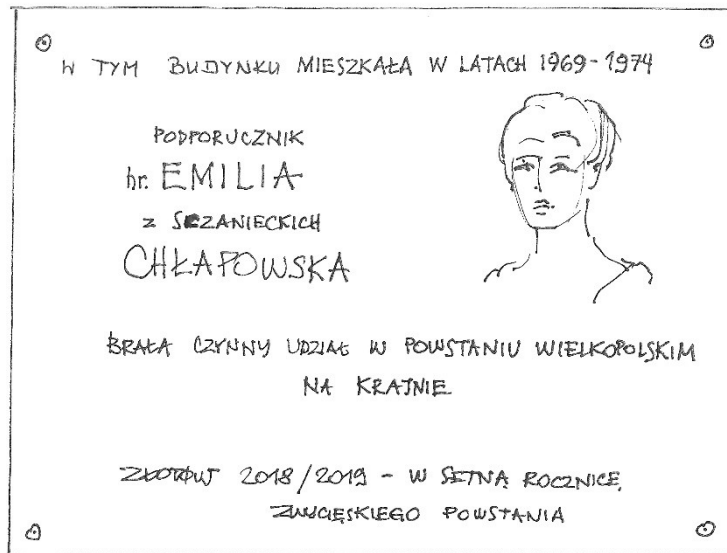

Powstańcami Wielkopolskimi
1918/1919

Piła 2018

Emilia Chłapowska w pamięci mieszkańców Złotowa:

„Piękna bohaterka dla współczesnych. Jej życie godne propagowania!”

Opracowanie prezentacji: Kamila Krzanik-Dworanowska, Jerzy Jelonek

Materiały:

Fotografie rodziny Chłapowskich udostępnione przez Adama Ćwiklińskiego

Fotografie FB #Kocham Łobżenicę

Fotografie internetowe Google

Fotografie prywatne Romana Rozeńskiego

Komentarze FB #Janusz Justyna

Komentarze FB #Roman Rozeński

Komentarze FB #Muzeum Ziemi Złotowskiej

Publikacja „Chłapowscy z Bagdadu i Glesna herbu DRYA” Wojciech Kicman

Archiwum Wydziału Ewidencji Ludności UM Złotów

Złotów, 12 luty 2019

